

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για τα νομοσχέδια «Ο περί της Σύστασης Υπηρεσίας Επιθεωρήσεων στο Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2024» και «Ο περί Διαφανών και Προβλέψιμων Όρων Εργασίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2024»

Παρόντες:

Αντρέας Καυκαλιάς, πρόεδρος

Ονούφριος Κουλλά

Χρίστος Χριστόφιας

Ανδρέας Αποστόλου

Δημήτρης Δημητρίου

Μαρίνος Μουσιούττας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων μελέτησε τα πιο πάνω νομοσχέδια σε τρεις συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 23 Ιανουαρίου, στις 12 Μαρτίου και στις 9 Απριλίου 2024. Στο πλαίσιο της εξέτασης των νομοσχεδίων κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και ο αναπληρωτής διευθυντής του Τμήματος Εργασιακών Σχέσεων του ίδιου υπουργείου, εκπρόσωποι του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού του Υπουργείου Οικονομικών, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, των συνδικαλιστικών οργανώσεων Παγκύπρια Εργατική Ομοσπονδία (ΠΕΟ), Συνομοσπονδία Εργαζομένων Κύπρου (ΣΕΚ), Δημοκρατική Εργατική Ομοσπονδία Κύπρου (ΔΕΟΚ), Παγκύπρια Συντεχνία Δημοσίων Υπαλλήλων (ΠΑΣΥΔΥ), Ανεξάρτητη Συντεχνία Δημοσίων Υπαλλήλων Κύπρου (ΑΣΔΥΚ), Παγκύπρια Ομοσπονδία Ανεξαρτήτων Συνδικαλιστικών Οργανώσεων (ΠΟΑΣΟ) και Παγκύπρια Συντεχνία ΙΣΟΤΗΤΑ, καθώς και των εργοδοτικών οργανώσεων Ομοσπονδία Εργοδοτών και Βιομηχάνων (ΟΕΒ) και Γενική Συνομοσπονδία Παγκύπριων Οργανώσεων Βιοτεχνών Επαγγελματιών Καταστηματαρχών (ΓΣ ΠΟΒΕΚ).

Η εργοδοτική οργάνωση Κυπριακό Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο (ΚΕΒΕ), παρ' όλο που κλήθηκε, δεν εκπροσωπήθηκε στις συνεδρίες της επιτροπής.

Σημειώνεται ότι κατά τη συζήτηση των νομοσχεδίων παρέστη επίσης το μέλος της επιτροπής κ. Φωτεινή Τσιρίδου.

Σκοπός του πρώτου νομοσχεδίου είναι η τροποποίηση του περί της Σύστασης Υπηρεσίας Επιθεωρήσεων στο Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων Νόμου, ώστε να παρασχεθεί η δυνατότητα στην υπηρεσία, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της, να διεξάγει ελέγχους για την εφαρμογή των διατάξεων του περί Διαφανών και Προβλέψιμων Όρων Εργασίας Νόμου, καθώς και να επιβάλλει διοικητικά πρόστιμα για ορισμένες παραβάσεις του προαναφερόμενου νόμου.

Σκοπός του δεύτερου νομοσχεδίου είναι η τροποποίηση του περί Διαφανών και Προβλέψιμων Όρων Εργασίας Νόμου, ώστε στις παραβάσεις που συνιστούν ποινικό αδίκημα να περιληφθεί το αδίκημα της παρεμπόδισης του επιθεωρητή κατά την άσκηση των καθηκόντων του και να καθοριστούν οι σχετικές ποινές σε περίπτωση καταδίκης.

Ειδικότερα, με τις πρόνοιες του δεύτερου νομοσχεδίου προβλέπονται τα ακόλουθα:

1. Πρόσωπο το οποίο παρεμποδίζει επιθεωρητή κατά την άσκηση των καθηκόντων του είναι ένοχο αδικήματος και, σε περίπτωση καταδίκης του, υπόκειται σε ποινή φυλάκισης που δεν υπερβαίνει τους έξι μήνες ή σε χρηματική ποινή που δεν υπερβαίνει τις €10.000 ή και στις δύο αυτές ποινές.
2. Σε περίπτωση που το αδίκημα της παρεμπόδισης επιθεωρητή διαπράττεται από νομικό πρόσωπο ή οργανισμό, κάθε πρόσωπο το οποίο κατά τον χρόνο διάπραξης του αδικήματος κατέχει θέση συμβούλου, προέδρου, διευθυντή, γραμματέα ή άλλη παρόμοια θέση στο νομικό πρόσωπο ή εμφανίζεται ότι ενεργεί με την ιδιότητα αυτή θεωρείται ένοχο για το εν λόγω αδίκημα, εκτός εάν αποδείξει ότι το αδίκημα

διαπράχθηκε χωρίς τη συναίνεση ή συνενοχή ή αμέλεια του ιδίου, και υπόκειται στις προαναφερόμενες ποινές που προβλέπονται για το αδίκημα αυτό.

Στο πλαίσιο της συζήτησης των υπό αναφορά νομοσχεδίων ενώπιον της επιτροπής, ο αναπληρωτής διευθυντής του Τμήματος Εργασιακών Σχέσεων ανέφερε μεταξύ άλλων ότι οι προτεινόμενες με το πρώτο νομοσχέδιο ρυθμίσεις κρίνονται αναγκαίες, ώστε στο πεδίο των ελέγχων που διεξάγουν οι επιθεωρητές της Υπηρεσίας Επιθεωρήσεων για την εφαρμογή των διατάξεων αριθμού νομοθεσιών να περιληφθούν οι έλεγχοι για την εφαρμογή των διατάξεων του περί Διαφανών και Προβλέψιμων Όρων Εργασίας Νόμου. Περαιτέρω, ο ίδιος ανέφερε ότι με τις προτεινόμενες με το πρώτο νομοσχέδιο ρυθμίσεις παρέχεται στην εν λόγω υπηρεσία η δυνατότητα επιβολής διοικητικών προστίμων για συγκεκριμένες παραβάσεις του περί Διαφανών και Προβλέψιμων Όρων Εργασίας Νόμου σε σχέση με την υποχρέωση του εργοδότη να ενημερώνει τους εργοδοτούμενους του για τους ουσιώδεις όρους εργοδότησής τους, διευκρινίζοντας ότι το ύψος των εν λόγω προστίμων, σύμφωνα με τις διατάξεις του βασικού νόμου, ανέρχεται στα €250 για κάθε επηρεαζόμενο εργοδοτούμενο.

Συναφώς, ο ίδιος επισήμανε ότι την εξουσία επιβολής διοικητικών προστίμων παράλληλα θα έχουν οι επιθεωρητές της Υπηρεσίας Επιθεωρήσεων που διενεργούν ελέγχους δυνάμει του περί της Σύστασης Υπηρεσίας Επιθεωρήσεων στο Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων Νόμου και οι επιθεωρητές που ορίζονται δυνάμει του περί Διαφανών και Προβλέψιμων Όρων Εργασίας Νόμου, καθότι, σύμφωνα με τις υφιστάμενες διατάξεις του πρώτου νόμου, οποιοσδήποτε επιθεωρητής ορίζεται δυνάμει νομοθεσίας που περιλαμβάνεται στο πεδίο εφαρμογής του διατηρούν τις εξουσίες που η οικεία νομοθεσία τούς παρέχει και επιπρόσθετα ασκούν όποιες άλλες εξουσίες τούς παρέχονται δυνάμει του περί της Σύστασης Υπηρεσίας Επιθεωρήσεων στο Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων Νόμου.

Αναφορικά με τις προτεινόμενες με το δεύτερο νομοσχέδιο ρυθμίσεις, ο ίδιος ανέφερε ότι αυτές κρίνονται αναγκαίες, ώστε να διορθωθούν κενά και αδυναμίες που εντοπίστηκαν στο πλαίσιο εφαρμογής της υφιστάμενης νομοθεσίας.

Η εκπρόσωπος του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού του Υπουργείου Οικονομικών και οι εκπρόσωποι των συνδικαλιστικών οργανώσεων ΠΕΟ, ΣΕΚ, ΔΕΟΚ, ΠΑΣΥΔΥ, ΑΣΔΥΚ, ΠΟΑΣΟ και Παγκύπρια Συντεχνία ΙΣΟΤΗΤΑ συμφώνησαν με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των προτεινόμενων ρυθμίσεων.

Ο εκπρόσωπος της ΓΣ ΠΟΒΕΚ συμφώνησε με τη φιλοσοφία των προτεινόμενων ρυθμίσεων, ωστόσο εξέφρασε επιφυλάξεις αναφορικά με την αναλογικότητα του ύψους των επιβαλλόμενων διοικητικών προστίμων ως προς τις σχετικές παραβάσεις και σημείωσε την ανάγκη εφαρμογής μηχανισμού επαρκούς προειδοποίησης των εργοδοτών προτού τους επιβληθεί το διοικητικό πρόστιμο.

Στο πλαίσιο της περαιτέρω εξέτασης των υπό συζήτηση νομοσχεδίων, επιπροσθέτως των πιο πάνω ζητημάτων που τέθηκαν από τους εμπλεκόμενους φορείς, την επιτροπή απασχόλησε μεταξύ άλλων η αναντιστοιχία των προτεινόμενων ποινών για παρεμπόδιση επιθεωρητή που ορίζεται δυνάμει του περί Διαφανών και Προβλέψιμων Όρων Εργασίας Νόμου σε σχέση με τις προβλεπόμενες στον περί της Σύστασης Υπηρεσίας Επιθεωρήσεων στο Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων Νόμο ποινές για παρεμπόδιση επιθεωρητή της Υπηρεσίας Επιθεωρήσεων και κατά πόσο η εν λόγω αναντιστοιχία για την παράβαση της παρεμπόδισης επιθεωρητή ενδέχεται να προκαλέσει νομικές επιπλοκές.

Σχολιάζοντας τους πιο πάνω προβληματισμούς και τις θέσεις των εμπλεκόμενων φορέων και της επιτροπής, ο αναπληρωτής διευθυντής του Τμήματος Εργασιακών Σχέσεων ανέφερε μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Σύμφωνα με τις υφιστάμενες διατάξεις του περί της Σύστασης Υπηρεσίας Επιθεωρήσεων στο Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων Νόμου, οι παραβάσεις για τις οποίες επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο χωρίζονται σε δύο κατηγορίες και, με βάση την αρχή της αναλογικότητας, το ύψος των διοικητικών προστίμων καθορίζεται στα €500 για κάθε επηρεαζόμενο εργοδοτούμενο ή στα €250 για κάθε επηρεαζόμενο εργοδοτούμενο, αντίστοιχα. Συναφώς, αφού λήφθηκε υπόψη η αρχή της αναλογικότητας, το προτεινόμενο ύψος των διοικητικών προστίμων καθορίστηκε στη χαμηλότερη βαθμίδα και συγκεκριμένα στα €250 για κάθε επηρεαζόμενο εργοδοτούμενο.
2. Οι υφιστάμενες διατάξεις του περί της Σύστασης Υπηρεσίας Επιθεωρήσεων στο Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων Νόμου προβλέπουν επαρκώς συγκεκριμένα χρονοδιαγράμματα εντός των οποίων παρέχεται προειδοποίηση και το δικαίωμα υποβολής σχετικών παραστάσεων από τους εργοδότες σε περίπτωση διαπιστωθείσας παράβασης και ακολούθως προβλέπεται το δικαίωμα υποβολής ένστασης από τους εργοδότες σε περίπτωση επιβολής διοικητικού προστίμου.
3. Οι έλεγχοι που διεξάγουν οι επιθεωρητές της Υπηρεσίας Επιθεωρήσεων στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους για την εφαρμογή των διατάξεων αριθμού νομοθεσιών, περιλαμβανομένου και του περί Διαφανών και Προβλέψιμων Όρων Εργασίας Νόμου, όπως προτείνεται με το πρώτο νομοσχέδιο, δεν πρέπει να συσχετίζονται με ανάλογους ελέγχους που διεξάγουν οι επιθεωρητές που ορίζονται δυνάμει του περί Διαφανών και Προβλέψιμων Όρων Εργασίας Νόμου για την εφαρμογή των διατάξεων αυτού. Συνεπώς, το αδίκημα της παρεμπόδισης επιθεωρητή διαφέρει μεταξύ των δύο πιο πάνω περιπτώσεων και ως εκ τούτου η αναντιστοιχία των προτεινόμενων ποινών για παρεμπόδιση επιθεωρητή που ορίζεται δυνάμει του περί Διαφανών και Προβλέψιμων Όρων Εργασίας Νόμου σε

σχέση με τις προβλεπόμενες στον περί της Σύστασης Υπηρεσίας Επιθεωρήσεων στο Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων Νόμο ποινές για παρεμπόδιση επιθεωρητή της Υπηρεσίας Επιθεωρήσεων δεν προκαλεί οποιοσδήποτε νομικές επιπλοκές.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της και αφού προέβη στις απαραίτητες νομοτεχνικές βελτιώσεις, επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί επί των προνοιών των νομοσχεδίων κατά τη συζήτησή τους ενώπιον της ολομέλειας του σώματος.

15 Απριλίου 2024

Αρ. Φακ.: 23.01.065.007-2024
23.01.065.008-2024

ΧΚ/ΜC/ΓΜ